

3.8.1.4 สีป้องกันความร้อนเซรามิกโคลติ้ง (Ceramic Coating) ใช้พ่นหรือทาหลังคากเพื่อป้องกันความร้อนไม่น้อยกว่า 2 ชั้น มีความหนาเมื่อแห้งไม่น้อยกว่า 0.3 มม. พื้นผิวของหลังคาก่อนทาต้องแห้งสะอาด ไม่มีคราบไขมัน หรือผงฝุ่นเก่า

3.8.1.5 แผ่นสะท้อนความร้อนอลูมิเนียมฟอยล์ ใช้ดิดไดหลังคากอาคาร ตำแหน่งที่ติดตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดในแบบรูปและรายการละเอียด การปูต้องให้แผ่นซ้อนทับเหลือกันไม่น้อยกว่า 0.15 เมตร หากแผ่นซ้อนทับเหลือกันไม่นานิทให้ปิดรอยต่อด้วยเทปอลูมิเนียมฟอยล์ การปูเหนือแปะ ให้มีช่องว่างระหว่างหลังคากับแผ่นสะท้อนความร้อนประมาณ 2-10 ซม. ในการนี้เมื่อปูแผ่นหยอดอนมาก ต้องใช้ลวดตาข่ายหรือวัสดุที่เหมาะสมซึ่งรองรับให้แผ่นสะท้อนความร้อนมีความตึงตามกำหนด

3.9 งานสี ตามเอกสารเลขที่ ก 148/ก.ย./53

3.10 งานระบบกันชืม

ขอบเขต

ในงานนี้จะกล่าวถึงวัสดุที่ทำหน้าที่กันน้ำหรือของเหลวรั่วซึมเข้าไปในอาคาร ที่ผิวด้านนอกของอาคารทั้งแนวโนนและแนวตั้ง หากมีกำหนดไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด

3.10.1 ข้อปฏิบัติทั่วไป

3.10.1.1 ผู้รับจ้างต้องสั่งซื้อวัสดุกันชืมโดยตรงจากบริษัทผู้ผลิต หรือตัวแทนจำหน่ายของบริษัทผู้ผลิต โดยต้องมีใบรับรองจากบริษัทแจ้งปริมาณที่สั่งมาเพื่องานนี้จริง

3.10.1.2 ผู้ดิดตั้งระบบกันชืมต้องเป็นตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้งจากบริษัทผู้ผลิตหรือเป็นผู้ผลิตวัสดุ

3.10.1.3 ผู้รับจ้างต้องทำการตรวจสอบแบบรูปและรายการละเอียดของงานระบบกันชืม และเสนอวิธีการติดตั้งระบบกันชืมให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณา ก่อนทำการติดตั้ง

3.10.1.4 การติดตั้งไม่ว่าจะเป็นระบบกันชืมชนิดใดก็ตาม ต้องดำเนินการโดยช่างผู้ชำนาญการ เพื่อที่จะทำให้เป็นระบบกันชืมที่สมบูรณ์แบบและถูกต้องตามกรรมวิธีของบริษัทผู้ผลิต

3.10.2 การเตรียมผิววัสดุที่จะติดตั้งระบบกันชืม

3.10.2.1 งานผิวน้ำฝนใหม่ หรือคอนกรีตใหม่ ต้องบ่มตัวให้ได้ที่และแห้งสนิท

3.10.2.2 ผิวที่จะทำระบบกันชืมต้องสะอาดไม่มีขี้ปูน, ฝุ่น, คราบนำมัน และ/หรือสิ่งแผลกปลอม

3.10.2.3 ผิวพื้นคอนกรีตที่จะติดตั้งระบบกันชืมต้องเรียบ "ไดระดับ" ไม่หยาบขรุขระโดยไม่ต้องขัดมัน และต้องเอียงลาดลงสู่จุดระบายน้ำ

3.10.3 การติดตั้งระบบกันชืม

3.10.3.1 ส่วนประกอบของวัสดุกันชืม ต้องมีคุณภาพสมบูรณ์พร้อมที่จะใช้งานได้

3.10.3.2 ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ในการติดตั้งระบบกันชีม ตลอดจนระยะเวลาในการติดตั้งอย่างเคร่งครัด ตามมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิตและติดตั้ง เพื่อที่จะได้รับระบบกันชีมที่มีประสิทธิภาพสมบูรณ์

3.10.3.3 ให้ตรวจสอบขั้นตอนในการทำงานของระบบงานอื่นๆ และต้องประสานงานกับงานในระบบอื่น ที่เกี่ยวข้องกับงานระบบกันชีม เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับระบบกันชีม

3.10.3.4 ให้ผู้รับจ้างเสนอวิธีการติดตั้ง ตลอดจนต้องจัดทำแบบรูปขยายรายละเอียดขณะก่อสร้าง (Shop Drawing) ในส่วนที่เสี่ยงต่อการร้าวซึม เช่น การจบของแผ่นกันชีมกับผนังและรูระบายน้ำ ส่วนที่มีงานระบบอื่นที่กีดขวาง เช่น ตำแหน่งที่ต้องเครื่องระบายน้ำร้อนของระบบปรับอากาศ เป็นต้น เสนอให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง พิจารณา ก่อนทำการติดตั้งระบบกันชีม

3.10.3.5 วัสดุกันชีมที่ใช้กับหลังคา คาดฟ้า หรือถังเก็บน้ำ

หากแบบรูปและรายการรายละเอียดกำหนดให้มีวัสดุกันชีมที่ใช้กับหลังคาหรือคาดฟ้าที่ต้องการรองน้ำฝนไว้ใช้ หรือภายหลังในถังหรือถังเก็บน้ำ กระวายน้ำ หรืออ่างเลี้ยงปลา ต้องเป็นวัสดุที่ปราศจากสารมีพิษเจือปน ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม (Non-Toxic) โดยมีหนังสือรับรองความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์จากการวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือสถาบันที่เชื่อถือได้

3.11 งานไม้

3.11.1 หลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับเนื้อไม้

3.11.1.1 ขนาด ไม้ที่เลือยและไสแล้วยอมให้เสียไม้เป็นคลองเลือยและไสกบเล็กกว่าขนาดที่ระบุได้ แต่เมื่อตกแต่งพร้อมที่จะประกอบเข้าเป็นส่วนของสิ่งก่อสร้างแล้ว จะต้องมีขนาดของการลดหย่อนตามตารางต่อไปนี้

ขนาดที่ระบุ	1/2	3/4	1	1 1/4	1 1/2	2	2 1/2	3	4	นิ้ว
ขนาดที่ตัดแต่งแล้ว	9	14	19	25	30	40	54	67	90	มม.

ถ้าไม้ขนาดใหญ่กว่า 4 นิ้ว ให้ไสกบออกได้เพียง 1/2 นิ้ว เป็นอย่างมาก สำหรับไม้พื้นและฝ้าไม้ ขนาดความกว้างให้เลิกลงจากขนาดที่กำหนดให้ 1/2 นิ้ว เป็นอย่างมาก

3.11.1.2 ตาและรู ต้องมีขนาดไม่มากกว่าหรือไม่น้อยกว่าขนาดที่กำหนดข้างล่างนี้ โดยวิธีวัดขนาดตาหรือรูแห่งหนึ่ง ด้วยการลากเส้นขนาดกับขอบไม้ 2 เส้น กระแทบกับขอบตาหรือขอบรูตอนที่กว้างที่สุดไม่มีตัวเป็นกลุ่มหรือติดต่อกันเป็นกระจุกให้คัดออก ไม่มีเนื้อผุ เนื้ออ่อนอยู่ภายในขนาดของตาให้นับว่าใช้ได้

ในการพิเคราะห์เรื่อง ตา รู จะแบ่งเป็น ตา รู อยู่ในด้านเดียว (หน้ารวม) ของตงคานกับตรา อยู่ในด้านกว้าง (หน้าที่ตั้งขึ้น) ส่วนตาที่อยู่คบหัน 2 ด้าน เพราะอยู่ที่มุมท่อน ให้ถือเสมอ

เป็นตัวอย่างในด้านแคนของตง คาน ที่มีตัว รู อยู่ทั้งขอบบน ขอบล่าง และมีลักษณะเข้าประเภทต่างกันให้ถือประเภทที่อยู่สูงกว่าเป็นเกณฑ์

ขนาดของตาหรือรูที่ต้องสุด

ลักษณะ ตา รู	ไม้ที่ใช้ก่อสร้างอาคาร
ตา รู ทุกๆ แห่งภายในครึ่งท่อน ตอนกลางบน หน้าแคนของตงคาน วัดรวมกัน	ไม่ต่ำกว่า 1.5 ของหน้าแคน
ตาได้ตากนึงภายใน 1/3 ท่อน ตอนกลางบน หน้าแคนของตง คาน	ไม่โตกว่า 3/4 เท่าของหน้าแคน หรือ 6 ซม.
ตาได้ตากนึงภายใน 1/3 ท่อน ตอนปลายบน หน้าแคนของตง คาน	ไม่โตกว่า 3/4 เท่าของหน้าแคน หรือ 10 ซม.
ตาได้ตากนึงบนหน้ากว้างของตง คาน หรือบน หน้าไดๆ ของเสา	ไม่โตกว่า 3/4 เท่าของหน้ากว้าง หรือ 11 ซม. เมื่อต้องยื่นกลางหน้ากว้าง

3.11.1.3 รอยแตกร้าวที่หน้าตัดปลายท่อน สำหรับคาน ตง และเสา ยอมให้แตกลึกเข้าไปในท่อนได้ไม่เกิน 4/9 ของหน้าแคน

3.11.1.4 เนื้อไม้แห่งที่ขอบไม้ แห่ง ได้กาวงไม่เกิน 1/5 เท่าของหน้าแคน

3.11.1.5 น้ำหนัก ห้ามใช้ไม้ที่มีน้ำหนักเบากว่าปกติ เมื่อเทียบกับไม้ชนิดเดียวกันที่มีขนาดเท่ากัน ทำการก่อสร้าง

3.11.1.6 การแป้งชั้น

3.11.1.6.1 ไม้ชั้นที่ 1 สามารถเห็นได้โดยง่ายกว่าเป็นไม้ที่คัดเลือกมาอย่างดีแล้ว ตันต้องไม่คดโค้ง แตกร้าว มีตำหนิ บิด หรือเสื่อมความงาม สามารถแต่งให้เห็นความงามของเนื้อไม้ตามธรรมชาติ

3.11.1.6.2 ไม้ชั้นที่ 2 ต้องไม่ผุ ไม่มีตากลวงหรือตาผุ ไม่ติดกระพี้หรือแตกร้าวจนเสียกำลัง ตำหนิอื่นๆ ยอมให้มีได้บ้างแต่ต้องปะซ้อมให้เรียบร้อย เหมาะสมสำหรับการตกแต่งโดยวิธีทาสี

3.11.2 งานช่างไม้

3.11.2.1 การเข้าไม้ การเข้าไม้ต้องพอดีตรงตามที่กำหนดให้ การบากไม้ เข้าไม้ ต้องทำให้แนบสนิท เติมหน้าส่วนที่ประกันและแข็งแรง

3.11.2.2 การต่อไม้ โดยทั่วไปไม่อนุญาตให้ต่อไม้ เว้นแต่มีความจำเป็น คณะกรรมการตรวจการจ้างจะเป็นผู้พิจารณาและกำหนดให้

3.11.2.3 ภาระภายนอกและประดับตกแต่ง

3.11.2.3.1 ไม่ส่วนที่ไม่ต้องใส่ คือ ส่วนที่มีสิ่งอื่นปิดคลุมมองไม่เห็น หรือไม่มีผลต่อความเรียบตรงของสิ่งที่มาปิด เช่น โครงหลังคาส่วนที่อยู่ภายใต้ฝ้าเพดาน กระหงฝ้าเพดาน ด้านบน และด้านข้างเป็นต้น หรือตามที่กำหนดไว้

3.11.2.3.2 ไม่ส่วนที่ต้องใส่ คือ ส่วนที่สามารถมองเห็นทั้งหมด และส่วนที่เกี่ยวข้องกับระดับของสิ่งที่มาปิดทับ เช่น ส่วนใต้ของกระหงฝ้าเพดาน เป็นต้น

3.11.2.3.3 การใส่ไม้ ต้องใส่ตอกแต่งจนเรียบตรง ไม่เป็นลอนหรือลูกคลื่นและหากยังมีรอยคลองเลื่อยหลงเหลืออยู่ ต้องใส่หรือแต่งใหม่จนเรียบ การใส่ต้องทำให้ได้จากมีมุมหรือรูปทรงและขนาดที่กำหนดไว้ ส่วนที่ไม่อาจใส่ให้เรียบได้ เช่น ตาไม้ ให้ใช้กระดาษทรายขัดตอกแต่งจนเรียบ

3.11.2.3.4 ไม้พื้น ต้องได้รับการอบหรือผิงให้เนื้อไม้แห้งสนิท และเก็บไว้ให้พันจากเดด ฝน ความชื้น ต้องใส่ให้ขนาดกว้างเท่ากันหมดโดยประมาณ เว้นแต่แบบรูปและรายการระบุว่าจะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น ถ้าไม้พื้นต้องเข้าลิ้น รองลิ้นพอดีรับลิ้นและลึกกว่าความกว้างของลิ้น 3 มิลลิเมตร เมื่อตีพื้นเข้าที่ต้องวางเรียบเป็นแผ่นๆ อัดและปรับให้แนวยอยต่อระหว่างแผ่นแผ่นแน่นสนิทดี

3.11.2.3.5 ไม้ฝ้า ไม้ฝ้าเข้าลิ้น ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับไม้พื้น

3.11.2.3.6 ไม้เพดาน ซึ่งตีช้อนกันต้องเหลือมอกันข้างละไม่น้อยกว่า

2.5 เช่นติเมตร

3.11.2.4 การยึดด้วย ตะปู ตะปุ่คุง

3.11.2.4.1 ชนิดและขนาด

(ก) ตะปู ต้องยาวอย่างน้อย 2.5 เท่าของความหนาของไม้ที่ถูกยึด

(ข) ตะปุ่คุง ต้องโตกว่าเบอร์ 8 และยาวอย่างน้อย 2 เท่าของความหนาของไม้ที่ถูกยึด

3.11.2.4.2 การเจาะรูสำหรับตะปู ตะปุ่คุงหากจำเป็นต้องเจาะนำเพื่อมีให้ไม่แตก

(ก) ตะปู เจาะรูนำได้ไม่เกิน 0.8 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของตะปู

(ข) ตะปุ่คุงเจาะรูนำได้ไม่เกิน 0.9 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของตะปุ่คุง

3.11.2.4.3 การตีตะปู

3.11.2.4.3.1 ไม้กระดานไม่เข้าลิ้น

- สำหรับไม้กว้างไม่เกิน 7 นิ้วฟุต ยึดด้วยตะปู 2 ตัวทุกๆ

ช่วงตง

- สำหรับไม้กว้างเกินกว่า 7 นิ้วฟุต ยึดด้วยตะปู 3 ตัวทุกๆ

ช่วงตง โดยเพิ่มที่กางแหน่งอีก 1 ตัว

3.11.2.4.3.2 ไม้กระดานเข้าลิ้น

- สำหรับไม้กว้างไม่เกิน 8 นิ้วฟุต ยึดด้วยตะปุ่คุงแหน่งตัว

เดียวทุกๆ ช่วงตง

- สำหรับไม้กวางเกิน 8 นิ้วฟุต ยึดด้วยตะปู 2 ตัวทุกๆ

ช่วงคง

3.11.2.4.3.3 ระยะห่างในการตอกตะปู นับเป็นจำนวนเท่าของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตะปู ตะปูควร ดังนี้

ระยะ	เมื่อไม่เจาะนำ	เมื่อเจาะนำ
ระหว่างปลายไม้กับศูนย์ตะปู	20 เท่า	10 เท่า
ระหว่างขอบไม้กับศูนย์ตะปู	5 เท่า	5 เท่า
ระหว่างแฉวตะปูวัดตามหน้ากว้าง	10 เท่า	3 เท่า
ระหว่างตะปูภายในแฉวัดตามยาวของท่อนไม้	20 เท่า	10 เท่า

หมายเหตุ ระยะระหว่างขอบไม้กับศูนย์ตะปู ต้องไม่น้อยกว่า 1 เซนติเมตร

3.11.2.4.4 การขันตะปูควร ให้ปฏิบัติตามข้อ 3.11.2.1 ทุกประการ แต่ห้ามใช้การตอกโดยเด็ดขาด ให้หมุนเข้าโดยไขควงขนาดที่เหมาะสมกับหัวตะปูควร

3.11.2.5 การยึดด้วยน็อตหรือสลักเกลียว

3.11.2.5.1 ชนิดและขนาด เป็นเหล็กและต้องมีความยาวที่เหมาะสม

3.11.2.5.2 การเจาะรูต้องเจาะรูให้พอดีตอกน็อต หรือสลักเกลียวเข้าได้โดยง่าย และไม่โต กว่าขนาด นอตร้อยละ 6

3.11.2.5.3 หวานรองน็อตหรือสลักเกลียวทุกตัว จะต้องมีหวานมาตรฐานหรือตามที่กำหนดรองอยู่ใต้แป้นเกลียวทุกๆ ตัว

3.11.2.5.4 ระยะห่างของรูน็อตหรือสลักเกลียว

ระยะ	จำนวนเท่าอย่างน้อย สลักเกลียว
ระหว่างปลายท่อนกับสลักเกลียว	
(ก) เมื่อได้รับแรงดึง เช่น ชื่อ แกงแงง ดัง	7
(ข) เมื่อได้รับแรงอัด เช่น จันทัน คัยยัน	4
ระหว่างแฉวสลักเกลียว เมื่อแรงทำการตามยาว ของท่อนไม้ เช่น ตัวไม้ในโครงหลังคา ระหว่างขอบไม้ที่ต้องแรงดันจากสลักเกลียวกับศูนย์ล็อกเกลียว ระหว่างศูนย์แฉวสลักเกลียวเมื่อวัดตามด้านกว้างของไม้	(ระยะตามแนวยาว) 4 (ระยะตามแนวกว้าง) 1.5 4
	4 สำหรับขนาดสลักเกลียวที่มีขนาดเพียง 1/4 ของความหนาของไม้

3.11.3 ข้อยกเว้นพิเศษ เพื่อเป็นการประยุกต์รัฐพยากรณ์ธรรมชาติ และบรรเทาความเสียหายของป่า (ตามมติของคณะกรรมการทรัพยากรัฐธรรมชาติ เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2517) อนุญาตให้นำไม้ค้ำยันชั่วคราว

ต่างๆ ที่รือถอนมาใช้ในการก่อสร้างเป็นส่วนของอาคารได้ เช่น ทำครัวผ้า เพดาน เป็นต้น ทั้งนี้ไม่เหล่านี้ต้องเป็นไม้รูปพรรณ มีชนิดของเนื้อไม้ ขนาด และคุณสมบัติอื่นๆ ตรงกับที่กำหนดให้ใช้

หมายเหตุ กำหนดการเลือกใช้ไม้

1. พื้นไม้

คำว่า พื้นไม้เข้าลิ้น ให้ใช้ตามขนาดต่อไปนี้ได้คือ $1'' \times 6''$, $1'' \times 4''$ หรือ $1'' \times 3''$ และถ้าใช้ชนิดรางลิ้นรอบตัวขนาดต้องไม่เล็กกว่า $1'' \times 3''$ แทนได้ด้วย

ในการนี้ที่แบบรูปกำหนดให้ใช้พื้นไม้ตีชน ผู้รับจ้างสามารถใช้พื้นไม้เข้าลิ้น หรือพื้นไม้ชนิดรางลิ้นแทนกันได้

2. ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่สามารถตัดสินชี้ขาดได้ว่าไม้ที่นำมาใช้งานนั้นเป็นไม้ชนิดใดซึ่งได้ ตรงกับที่ระบุตามแบบรูปและรายการละเอียดหรือสัญญาหรือไม่ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างต้องนำส่งตัวอย่างไม่ให้กรรมป่าไม้ตรวจสอบคุณสมบัติ แล้วส่งผลพร้อมตัวอย่างไม่ประทับตราบรองไว้บนเนื้อไม้ เป็นไม้ชนิดใดซึ่งได (ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ) ให้คณะกรรมการฯ พิจารณา ค่าใช้จ่ายในการนี้เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างหักหมด

3. ไม้ชนิดซึ่งกรรมป่าไม้ไม่ได้ตรวจสอบคุณสมบัติและคณะกรรมการตรวจการจ้างได้พิจารณาเห็นว่ามีคุณสมบัติเทียบเท่าไม่ที่ระบุไว้ในบัญชีรายชื่อไม้ได ให้ใช้ก่อสร้างสำหรับงานตามบัญชีรายชื่อไม่นั้นได

4. ไม้พื้นที่มีความกว้างต่างไปจากแบบรูป เช่น $3'', 4'', 6''$ เป็นต้น ถือว่าใช้แทนกันได้และให้ถือปฏิบัติตามที่กล่าวข้างต้นเช่นกันในการนี้ที่เป็นไม้พื้นรางลิ้นรอบ

4

หมวดงานวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และระบบสุขาภิบาล

